

تحریم‌های صنعت فاوای ایران

سلاح شبکه‌های اجتماعی

شرکت آسمان فراز سپاهان

نماینده شرکت ارتباطات ثابت پارسیان دارنده مجوز FCP به شماره ۲۴-۹۴-۱۰۰ از سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی

خدمات میزبانی
Web , Mail

سرورهای مجازی
اختصاصی

سرویس
Co-LOCATION

خدمات
دیتاسنتر

دیدگاه

شکاف کشنده

علی شمیرانی

این روزها مرور اخبار حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات کشور حکایت از یک دوگانه متناقض دارد. یک طرف این حوزه خبر جشن و افتتاح و پیشرفت است و طرف دیگر رکود و تحریم و تعطیلی. از یک طرف خبر می‌آید که از مدیر یک پیام‌رسان داخلی گرفته تا فروشندگان و کارکنان صنف کامپیوتر و موبایل سراغ مسافرکشی و کار در تاکسی‌های اینترنتی رفته‌اند. برخی شرکت‌های دارای قرارداد با طرف‌های خارجی خبر از فسخ تفاهم‌نامه‌هایشان به علت تحریم‌ها می‌دهند. در برخی نمایشگاه‌های خارجی کسی اصلا سمت ایرانی‌ها نمی‌آید و بعضی هم اصلا نه اجازه ساخت غرفه و نه حتی شرکت به عنوان بازدیدکننده را به ایرانی‌ها نمی‌دهند. برخی شرکت‌ها در حال تعدیل نیرو هستند. برخی استارت‌آپ‌ها و دانش‌بنیان‌ها در حال تعطیلی هستند. واردکنندگان کالاها به علت بلا تکلیفی و بخشنامه‌های لحظه‌ای، کارشان را متوقف و شل کرده‌اند. در بازار خبر از کمبود مشتری و کالای رسد و کاربران هم از گرانی تعرفه‌ها و کالاها نالان هستند. در طرف دیگر اما اوضاع متفاوت و جور دیگری است. مثلا تاکسی‌های اینترنتی آمار می‌دهند که تعداد رانندگانشان رو به رشد است! مسولان دولتی مثل همیشه خبر از رشد اعداد و ارقام می‌دهند. بساط سخنرانی‌ها و افتتاحیه‌ها و تفاهم‌نامه‌ها و دید و بازدیدها و سفرها و شعارها هم کمافی‌السابق پابرجاست. از قضا رسانه‌ها هم دو تکه شده‌اند و برخی که البته تعدادشان بسیار کم شده است از کاستی‌ها و مشکلات می‌نویسند و عده زیادی هم گویی اصلا در ایران زندگی نمی‌کنند و در یک کشور فوق پیشرفته هستند و هر روز به کار تبلیغ پیشرفت‌ها مشغول هستند. آنچه مسلم است خروجی پسرقت‌ها و مشکلات به مراتب ملموس‌تر و واقعی‌تر از خروجی پیشرفت‌های منتشر شده روی اخبار و کاغذها است. نیت از این مطلب ایجاد فضای ناامیدی نیست، کما اینکه ناامیدان هم محکوم به زندگی هستند. مساله اینجا نوعی شکاف روزافزون میان مشکلات واقعی با دغدغه‌ها و اولویت‌های برخی مسولان است. شکافی که روز به روز بیشتر می‌شود و اتفاقا همین فاصله است که ناامیدی واقعی را می‌آفریند. یعنی زمانیکه جامعه و صنف احساس کند در حالی که در باتلاق مشکلات و بلا تکلیفی‌ها افتاده و نیازمند دستی است که او را بیرون بکشد، با بمباران گسترده و هدایت شده خبرهایی مواجه شود که فلان مسوول به عکس گرفتن با فلان هنرپیشه، جایزه دادن به بهمان ورزشکار و دیدار با طنزپردازان مشغول است. یا مسوولی دیگر وعده افتتاح طرحی تا سال ۱۴۰۴ و حتی ۱۴۰۸ را می‌دهد! آری این شکافی کشنده است که سهوا یا عمدا، حسی گزنده و تلخ از ناامیدی و به حال خود رهاشدن را به فعالان صنفی می‌دهد که البته عوارض و تبعات آن در آینده بیشتر و ملموس‌تر خواهد شد.

خبر

تهدید تویتری ترامپ علیه ایران رنگ گیم او ترونز به خود گرفت

مردم سیاست مداران را معمولا با شخصیت های شرور فیلم های علمی و تخیلی مقایسه می کنند و آنطور که به نظر می رسد دونالد ترامپ رئیس جمهور آمریکا ابایی از این کار ندارد. در همین راستا وی با الهام از یک دیالوگ معروف در سریال تلویزیونی پرطرفدار گیم او ترونز یا بازی تاج و تخت سیاست خارجی خود را از طریق تویتر به نظر مخاطبانش رساند. روز گذشته ترامپ تصویری از خود را توییت کرد که با فونت مخصوص سریال گیم او ترونز روی آن نوشته شده بود: تحریم ها در راهند (در روز ۱۳ آبان ماه). تهدید تویتری ترامپ بیانیه ای صادر کرد و در آن اینطور آورد:

ما ترجیح می‌دهیم که برند تجاری مان برای اهداف سیاسی مورد استفاده نادرست قرار نگیرد. HBO در ادامه باز هم توییت کرده: در زبان دوتراکی به استفاده نادرست از برند چه می‌گویند؟ (دوتراکی زبانی خیالی است که یکی از قبایل به تصویر کشیده شده در گیم او ترونز به آن سخن می‌گویند).

فید تویتری کاخ سفید در واکنش به توییت HBO به ارائه توضیحاتی در خصوص تهدید تویتری ترامپ پرداخت و اعلام کرد این اقدام ترامپ در راستای اعمال دوباره تحریم های آمریکا علیه ایران است و البته اگر از مخاطبان سریال بازی تاج و تخت بوده باشید حتما جمله زمستان در راه است (Winter is coming) متعلق به خانواده استارک را خوب به یاد دارید.

از آنجا که در سریال گیم او ترونز عبارت زمستان در راه است علاوه بر اشاره به فصل سرد پیش رو، خبر از هجوم ارتش مردگان به آنسوی دیوار را می‌داد می‌توان گفت که این اقدام مدیران شبکه اجتماعی ترامپ صرفا جنبه روانی دارد و آنها در واقع قصد دارند به لطف محبوبیت این سریال نزد مردم، ترس را به جامعه ایران تزریق کنند.

البته این اولین باری نیست که اهالی سیاست در آمریکا از دیالوگ های ماندگار گیم او ترونز برای ارتباط با مخاطبان خود کمک می‌گیرند. پیشتر هیلاری کلینتون نامزد دمکرات انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۶ آمریکا نیز خود را با سرسی لنستر ملکه سرزمین های جنوبی در گیم او ترونز مقایسه کرده و اینطور گفته بود: طرفداران ترامپ بیشتر از آنچه قابل شمارش باشد خواستار زندانی شدن من بودند. آنها فریاد می‌زدند گناهکار! گناهکار! این صحبت های کلینتون اشاره داشت به جمعیتی که در زمان مجازات سرسی لنستر برای پاک شدن از گناهانش مرتبا فریاد می‌زدند شرم! شرم! باراک اوباما رئیس جمهور سابق آمریکا نیز قبلا جلسه مربوط به انتخاب Merrick Garland (قاضی دادگاه عالی آمریکا) را که در تسخیر جمهوری خواهان این کشور بود به عروسی خون تشبیه کرده بود (همان مراسم ازدواجی که در آن راب استارک به همراه مادر و ارتشش در آن سلاخی شدند

بحرانی‌ترین وضعیت بازار کامپیوتر

ماندانا داودی

در حال حاضر بازار کامپیوتر ایران در بحرانی‌ترین وضعیت خود در سال‌های اخیر به سر می‌برد. از افزایش شدید قیمت‌ها به دلیل سقوط ارز گرفته تا خیانت برخی از هموطنان که علی‌رغم دریافت ارز دولتی، اجناس وارد شده را با قیمت ارز آزاد به فروش رساندند. براساس آنچه که در حال حاضر در بازار دیده می‌شود اگر در آینده نزدیک این روند ادامه پیدا کند به دلیل کاهش واردات و کمبود کالا در این صنف به جرات می‌توان گفت تا ۳۰ درصد واحدهای صنفی تعطیل خواهد شد. در حال حاضر بزرگ‌ترین مشکل برای بازار سخت‌افزار نبود و کمبود کالا است چراکه در این بازار اکثر فروشندگان اگر کالایی برای فروش داشته باشند حتما آن را می‌فروشند اما مساله این است که کالایی برای فروش در بازار موجود نیست و خروج از این وضعیت اجتناب‌ناپذیر است. در شرایط اقتصادی کنونی تجهیزات آی‌تی در سبد خانوار چندان جایی ندارد چراکه مسائل مهم‌تری وجود دارد، به همین دلیل این بازار روز به روز کوچک‌تر می‌شود و مصرف‌کننده‌ها نیز برنامه‌ای برای خرید نخواهند داشت. با این وجود باید تاکید کرد که در شرایط حاضر مهم‌ترین مشکل کمبود موجودی در انبارهاست که تعادل بازار را بهم زده است. هنوز برنامه‌ای مشخص برای ساماندهی آن ارائه نشده است. افزایش بی‌رویهی نرخ ارزهای خارجی در ماه‌های گذشته و بی‌ثباتی فزاینده‌ای که به دنبال آن در بازار کامپیوتر ایران ایجاد شد، باعث شد که بسیاری از شرکت‌ها و فروشندگان شرایط استثنایی و پیش‌بینی نشده‌ای را برای اولین بار در تاریخ خود تجربه کنند و اقدامات جدیدی را در دستور کار خود قرار دهند. بازخورد شروع رسمی تحریم‌های جدید تجاری هم در روزهای پیش‌رو احتمالا به مشکلات عدیده‌ی فعلی خواهد افزود و تمام نشانه‌ها در مجموع دورنمای تیره و تاری را از وضعیت بازار کامپیوتر در اوضاع کنونی و افق پیش‌روی ما ترسیم می‌کند.

سیر صعودی قیمت‌ها

موج جدید نوسانات بازار کامپیوتر همزمان با آغاز تلاطم بازار ارز در آذرماه به راه افتاد و افزایش قیمت‌ها را تا بهمن‌ماه به حدود ۳۰ درصد رساند. تقریبا تمام اقلام و قطعات اصلی و جانبی رایانه و لپ‌تاپ‌ها وارداتی هستند و به همین علت وابستگی مستقیمی به نرخ ارز و حتی ایجاد مشکلات احتمالی در گمرک و روند ترخیص کالاها دارند. علاوه بر این بهمن‌ماه مصادف بود با شیوع تب ماینینگ در دنیا و ادامه‌ی کمبود کارت‌های گرافیکی که به افزایش قیمت جهانی آن منجر شده بود و خرید اصلی‌ترین قطعه‌ی مورد استفاده در پی‌سی‌های مخصوص بازی را با چالش مواجه کرده بود.

روند تغییر قیمت‌ها در چندین برهه آن‌چنان شتاب گرفت که شرکت‌های واردکننده و خرده‌فروشان را از اعلام قیمت و عرضه‌ی کالا منصرف کرد. بسیاری از آنها به علت نگرانی از جایگزین نشدن کالاها و برخی نیز با اندیشه‌ی سوداگری به احتکار کالاها مبادرت کردند و با این روش در عرض چند ماه بسیاری از اقلام مصرفی نایاب شده‌اند یا با قیمت‌های بسیار گزاف یا حتی بیش از نرخ برابری آنها با ارز خارجی قابل خریداری هستند. از طرفی شرایط تخصیص ارز دولتی به شرکت‌های IT به سرعت متوقف شد و حتی اندک ارز تخصیصی به برخی شرکت‌ها نیز نتوانست تأثیری هر چند اندک در کاهش قیمت‌ها برجای بگذارد.

بعد از مدتی کالاهای آی‌تی در گروه دوم و سوم تخصیص ارز دسته‌بندی شدند و امید می‌رفت که

این اقدام دسترسی واردکنندگان به ارز را تسهیل کرده و روند ورود کالاهای آی‌تی را که با بحران کمبود در بازار داخلی مواجه بودند را شتاب بخشید. حتی این اقدام هم کارساز نشد و اکنون بعد از گذشت بیش از چهارماه از ابتدای سال جدید و تلاش فعالان بازار برای تامین کالاهای آی‌تی، نه تنها واردات این کالاها انجام نشده است، بلکه بسیاری از محصولات خریداری شده از قبل نیز اجازهی ترخیص از گمرک و عرضه به بازار بحران زده‌ی رایانه را پیدا نکرده‌اند. در همین حال مشخص شد که برخی از واردکنندگانی که ارز رسمی به نرخ دولتی را دریافت کرده بودند، یا به وارد کردن کالاهای اظهار شده اقدام نکرده‌اند یا ارز تخصیصی را در موارد دیگری به مصرف رسانده‌اند.

ارقام اعجاب انگیز

مقایسه‌ی قیمت برخی از اقلام اساسی و پر مصرف در بازار رایانه بعد از گذشت تنها ۸ ماه می‌تواند شگفتی‌ساز و غیر قابل باور جلوه کند. به عنوان نمونه پردازنده‌ی نسل هشتمی Core i7 8700K در ابتدای عرضه در پاییز گذشته با کمبود مواجه بود و قیمت جهانی آن از قیمت رسمی تولیدکننده برای خرده‌فروشی یا MSRP هم بالاتر بود. قیمت این پردازنده در بازار داخلی در ابتدای ورود بین یک میلیون و ۹۰۰ تا دو میلیون و ۱۵۰ هزار تومان اعلام می‌شد که اکنون پس از چند مرحله افزایش نرخ ارز و با وجود کاهش قیمت ۸۰ دلاری آن در بازار جهانی، به قیمت باورنکردنی چهار میلیون تومان در بازار داخلی رسیده است. این قیمت حتی از قیمت جهانی این محصول با احتساب دلار غیر رسمی هم بالاتر است که علت آن می‌تواند عدم عرضه‌ی کافی و کمبود آن در بازار داخلی یا واردات غیر رسمی و هزینه‌های بیشتر برای واردات آن باشد. با این حساب قیمت 8700K در عرض این ۸ ماه حدود ۲۱۰ درصد افزایش پیدا کرده است.

یک مادربرد رده معمولی و مناسب برای پردازنده‌ی سری K از نسل هشتم مدلی بر مبنای سری تراشه‌ی Z370 است. مادربرد Prime Z370-A از ایسوس را در نظر بگیرید. این مدل در ابتدای ورود به بازار در پاییز گذشته برچسب قیمت ۹۰۰ هزار تومانی داشت، اما در مدت کوتاهی به بالای یک میلیون تومان صعود کرد و اکنون با قیمت باور نکردنی دو میلیون و ۳۰۰ هزار تومان توانسته رکوردی عجیب را در قیمت مادربردها بر جای گذارد و جهش قیمتی آن به ۲۵۵ درصد نسبت به ابتدای عرضه بالغ گردیده است. این در شرایطی است که به خاطر داریم که حتی مادربردهای گیمینگ گران قیمت با امکانات اضافی هم تا همین چند ماه پیش حداکثر به قیمت دو میلیون تومان محدود می‌شدند.

این افزایش قیمت فقط محدود به اقلام وارداتی پر فروش نمی‌شود و تمام محصولات اصلی، لپ‌تاپ‌ها، تجهیزات شبکه و سرور و حتی لوازم جانبی را متأثر کرده است. منبع تغذیه‌ی مونتاژ داخل از برند GREEN با قطعات خارجی نیز تا دو برابر یا بیشتر افزایش قیمت پیدا کرده است.

وضعیت فعالان بورس کامپیوتر

با تمام شرحی که از اوضاع و احوال قیمت قطعات در ماه‌های گذشته رفت، بسیاری از شرکت‌ها را بر آن داشت که تا بهبود شرایط و افزایش درآمد یا فروش تدابیری را اتخاذ کنند تا دست کم برای چند ماهی بتوانند از بحران ایجاد شده به سلامت عبور کنند. کاهش هزینه‌های جاری اولین راهکار ممکن به نظر می‌رسد و در صورتی که شرایط رو به وخامت نمی‌گذشت، می‌توانست برای بسیاری از آنها کارساز باشد.

متأسفانه تداوم این وضعیت چاره‌ای جز تعدیل نیروی کار برای برخی مدیران باقی نگذاشت و بررسی‌های ما حاکی از این است که تعداد قابل توجهی از نیروهای متخصص در همین اواخر

مشاغل خود را از دست داده‌اند و آنهایی که هنوز فعالیت دارند هم برای یک یا چند ماه است که دریافتی‌های معوقه طلب دارند. شرکت‌های سخت افزاری هم به دفعات فعالیت‌های شرکت و عمدتا بخش فروش را متوقف کرده‌اند و در بسیاری موارد از معهود فروش‌های انجام شده هم ضررهای هنگفتی را متحمل شده‌اند. در همین روزهایی که گذشت با نزدیک شدن نرخ غیر رسمی ارز به رکورد ۱۲ هزار تومانی، تقریبا تمام شرکت‌ها فروش موجودی خود را ممنوع کردند و کارمندان خود را به مرخصی اجباری فرستادند. برخی کارمندان و خرده‌فروشان معلق شده از کار هم تنها به امید بهبود نسبی وضعیت بازار بدون دریافت حقوق و به صورت داوطلبانه به فعالیت خود ادامه می‌دهند و از این‌که پست شغلی آنها به فرد دیگری سپرده شود بیم دارند.

بر خلاف اینها تنها بخشی از کسبه که از این وضعیت منتفع شده‌اند فروشندگان و دلالان اجناس استوک و دست دوم هستند. بسیاری از کاربران و مشتریان شرکتی با علم به این‌که دیگر قادر به خرید سیستم‌های جدید با قیمت‌های کنونی نیستند، به خرید قطعات کارکرده و قدیمی روی آورده‌اند و این امر موجب شده که بازار این قبیل اجناس با وجود ریسک بالا به رونقی نسبی دست پیدا کند. برای مثال پردازنده‌ی نسل چهارمی اینتل با مدل Core i5 4690K با قیمت یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان به فروش گذاشته شده و بسیار تعجب برانگیز است اگر به خاطر آوریم که تا همین ۶ ماه قبل با این مبلغ می‌توانستیم یک پردازنده‌ی رده بالای Core i7 6700K/7700K را خریداری کنیم!

دورنمای آینده

به تازگی سیاست‌های ارزی جدیدی برای مدیریت بحران کنونی از سوی دولت و بانک مرکزی ارائه و تصویب شده که قرار است به بهبود شرایط و خیم کنونی کمک کند. بر اساس این طرح ارز مورد نیاز برای ورود اقلام کامپیوتری و موبایل از طریق بازار دوم ارز و از محل ارز حاصل از صادرات کالاهای غیرنفتی تامین خواهد شد و نرخ این ارز هم تابعی از عرضه و تقاضای بازار خواهد بود. از سوی دیگر مرحله‌ی اول تحریم‌های تجاری هم وارد فاز اجرایی شده است و احتمالا منابع ارزی کشور را با محدودیت بیشتری مواجه خواهد ساخت. مسئله‌ی حائز اهمیت از منظر فعالان آی‌تی این است که در عمل مشخص شود که آیا دسترسی واردکنندگان به ارز مورد نیازشان باز هم مانند گذشته دشوار و یا ناممکن خواهد بود، یا به کمک مقرارت ارزی جدید خواهند توانست با سرعت و سهولت بیشتری پروسه‌های واردات و ترخیص کالاها را انجام دهند. قیمت‌های کنونی برای خریدارانی که مدت‌ها است انتظار بهبود اوضاع و اقدام برای خرید را کشیده‌اند باعث شده که یا از خرید ملزومات کامپیوتری به نفع نیازهای اساسی‌تر خود به کلی منصرف شوند و یا اگر هم هنوز نیاز به محصولی داشته باشند، اصولا دیگر بضاعت خرید آن را با این قیمت‌ها نداشته باشند و بنابراین به فروشندگان آنلاین یا بازار سنتی کامپیوتر مراجعه نکنند. از سوی دیگر همین امر باعث شده که انتظار شرکت‌ها و خرده‌فروشان هم برای مراجعه‌ی خریداران و بهبود فروش و جبران هزینه‌های تحمیل شده در این مدت هم به یاس تبدیل شود.

شرایط آتی بازار، نوسانات ارزی، اعتماد مردم و فعالان بازار به اقدامات انجام شده برای کاهش تأثیرات روانی بحران‌های کنونی بر قیمت‌ها و همین‌طور رفع ممنوعیت و تسهیل ترخیص کالاها از گمرک همگی بخشی از عواملی هستند که برآیندشان می‌تواند در بهبود یا فروپاشی این بازار یا بیکاری صنف شاغلین در این عرصه و مهاجرت به مشاغل دیگر تأثیرگذار باشد.

تحریم های صنعت فاوای ایران

مهدی قربانی

تحریم های نرم افزاری به معنای عام نبود و تنها به عنوان حرکتی مقطعی و محدود بایگانی شد.

با انتخاب حسن روحانی در ایران، دولت یازدهم مصمم بود که از طریق مذاکره بر سر برنامه هسته ای، تحریم های بین المللی و سنگین ایران را رفع کند. این مهم طی ماه های متمادی و در چند مرحله از طریق مذاکره با اروپا و ایالات متحده تحت نام کشورهای ۵+۱ پیگیری شد تا ابتدا به یک توافق موقت و سپس توافقی نهایی در تیرماه ۱۳۹۴ تحت نام سند برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) منجر شد. مدتی قبل و پس از اعلام برجام، بارها از سوی مسئولان ایرانی اعلام شد که تمام تحریمها لغو و محدودیتها برداشته خواهد شد و این شرایط، امید به رفع محدودیت های نرم افزاری و سخت افزاری را هم در بین کاربران ایرانی بالا برده بود که نه تنها در دورانی که آمریکا به برجام پایبند بود و نه زمانی که ترامپ برجام را پاره کرد در حوزه آی تی اتفاقی نیفتاد. در این سند عبارت «نرم افزار» بارها استفاده شده که در تمام موارد لزوماً به معنی نرم افزارهای کاربردی رایج در بین کاربران نیست و در برخی موارد به نرم افزارهای خاص صنعتی دلالت دارد.

نمایه

مدتی قبل و پس از اعلام برجام، بارها از سوی مسئولان ایرانی اعلام شد که تمام تحریمها لغو و محدودیتها برداشته خواهد شد و این شرایط، امید به رفع محدودیت های نرم افزاری و سخت افزاری را هم در بین کاربران ایرانی بالا برده بود که نه تنها در دورانی که آمریکا به برجام پایبند بود و نه زمانی که ترامپ برجام را پاره کرد در حوزه آی تی اتفاقی نیفتاد.

به زبان فارسی را از فروشگاه های اختصاصی خود به بهانه نقض قوانین فروشگاه حذف کردند.

نمایه

بجز تحریم، ایران بواسطه فیلترینگ پس از دولت چین یکی از بزرگترین کشورهای محدودکننده اینترنت در دنیا لقب گرفت. بعدها با تغییر دولتها و تغییر رویکرد هم مسئولان با این توجیه که این مسدودسازها در زمان تصدی مسند کار توسط اشخاص دیگری انجام شده است، از رسیدگی یا پیگیری آنها خودداری کردند. نتیجه اینکه اکنون بسیاری از خدمات، شبکه های اجتماعی و سایت های علمی، فرهنگی و تفریحی به عناوین مختلف در شبکه داخلی کشور مسدود هستند.

بود و اینک با پیگیری های عجیب ترامپ، تحریم های گسترده همانطور که قبلاً قول اجرایی شدن آن در آبان ماه را داده بود رسماً اعلام کرد. موضوعی که در هفته ی اخیر بصورت گسترده در شبکه های اجتماعی مورد بحث قرار گرفت قطع اینترنت بود تا آنجا که مسئولین اظهارنظرهایی در این خصوص داشتند.

اما موضوع مهم دیگری که کمتر به آن پرداخته شده، ایجاد تسهیلات برای ورود و فعالیت غولهای فناوری چندملیتی دنیا در ایران است که نه تنها انتقال فناوری و بومی سازی صنعت آیتی را تسریع خواهد کرد، بلکه استفاده از نیروهای متخصص و توانمند داخلی و پرورش استعداد های جدید را افزایش خواهد داد و موقعیت بالقوهی ایران در منطقه برای تبدیل شدن به هاب منطقهای صنعت آیتی ارتقاء پیدا خواهد کرد.

این شیوه سالها در کشورهای جنوب شرق آسیا در جریان بوده و پیشرفتهای خیره کننده های به دنبال داشته است و متأسفانه در همین مدت ایران هم از دور رقابت در این حوزه خارج بوده است و چندین نسل از جامعه علمی و دانشگاهی تحصیل کرده در رشته های مرتبط، از رسیدن به موقعیتهای شغلی و رفاهی همتر از کشورهای پیشرو در این زمینه بازمانده اند. پرواضح است که اولین قدم برای مهیا شدن حضور غولهای فناوری در ایران رفع تحریمها است و بدون آن چشم اندازی برای فعالیت این شرکتها وجود نخواهد داشت و باز هم از قافله عقب خواهیم ماند.

تحریم های داخلی

مکملی برای تحریم های خارجی

مدتی پس از پا گرفتن سیستم فیلترینگ در ایران، دست اندرکاران سعی کردند کارکرد این سیستم را به چیزی فراتر از مسدودسازی محتوای غیر اخلاقی که در ابتدا برایش تعریف شده بود توسعه دهند. از این رو بود که فعالیت آن به سایتها و سرویس های مختلف و متعددی که در حوزه های تجاری، سیاسی، اجتماعی، علمی و فرهنگی هم فعال بودند، گسترده شد و همزمان با افزایش تحریم های نرم افزاری از سمت خارج، مسدودسازی و فیلتر شدن از سمت داخل نیز افزایش پیدا کرد. این قضیه تا آنجا پیش رفت که برخی از رایج ترین شبکه های اجتماعی و پیام رسانها مانند توئیتر و فیسبوک و پرکاربردترین سایت اشتراک محتوای ویدیویی مثل یوتیوب، بدون اطلاع قبلی یا ذکر دلیلی از طرف مسئولان مسدود شد و انتقاد شدید کاربران در آن زمان هم راه به جایی نبرد و به حساب لزوم اولویت قرار دادن فعالیت های امنیتی گذاشته شد. به این ترتیب ایران پس از دولت چین یکی از بزرگترین کشورهای محدودکننده اینترنت در دنیا لقب گرفت. بعدها با تغییر دولتها و تغییر رویکرد هم مسئولان با این توجیه که این مسدودسازها در زمان تصدی مسند کار توسط اشخاص دیگری انجام شده است، از رسیدگی یا پیگیری آنها خودداری کردند. نتیجه اینکه اکنون بسیاری از خدمات، شبکه های اجتماعی و سایت های علمی، فرهنگی و تفریحی به عناوین مختلف در شبکه داخلی کشور مسدود هستند.

چشم انداز حال و آینده

بیشتر توجه دولت یازدهم معطوف به پیشبرد مذاکرات هسته ای و حاصل شدن برجام بود که بعد از روی کار آمدن دولت دوازدهم و استقرار وزرای جدید، تمام انتظارات بر فراهم شدن زمینه های مناسب برای رفع مشکلات ناشی از تحریمها در سالهای گذشته و ایجاد شرایط عادی در کسب و کارها و استفاده از موقعیت های جدید متمرکز شده است. با روی کار آمدن یک چهره ی جنجالی به نام دونالد ترامپ در آمریکا و ملغی کردن برجام برای ایران آب سردی بر بیکر دولت تدبیر و امید

با اعلام رسمی دونالد ترامپ مبنی بر شروع مجدد تحریم ها، در این مطلب به بررسی تحریم های صنعت فاوا از ابتدا تاکنون میپردازیم.

تحریم های فناوری و مخصوصاً تحریم های صنعت کامپیوتر در ایران قدمتی به بلندای چندین دهه دارد و به اندکی پس از آغاز عصر کامپیوترهای شخصی باز می گردد. زمانی که اپل و IBM اولین کامپیوترهای شخصی به معنای امروزی آن را تولید کرده بودند و دنیا در آستانه ی تحولی بزرگ بود. همان سالها هم نشانه های محدودیت در دسترسی به فناوری های روز در ایران وقتی آشکارتر شد که شرکتی مانند اینترنشنال بیزینس مَشینز یا همان IBM که برای آغاز روند تصویب قانون تحریم های ایران تا اجرایی شدن آن توسط شرکت های بزرگ فناوری اطلاعات در دنیا به طور خاص، فاصله زمانی زیادی وجود دارد. در زمانی که قانون تحریمها در دهه ۹۰ میلادی تصویب شد، نه خدمات اینترنتی مانند اکنون بود و نه شبکه های اجتماعی و پیام رسانها تا این حد کاربردی و فراگیر بودند و نه شرکت های حوزه فناوری اطلاعات تا این حد بزرگ و ارزشمند. اما روند پیشرفت در این حوزه در دهه اول قرن ۲۱ شتاب دوچندانی داشت و شرایط را در عرض یک دهه در دنیای فناوری های ارتباطی و رایانه ای به کلی دگرگون کرد. برخی شرکتها از میدان رقابت خارج شدند و برخی نیز به غول های صنعت فناوری اطلاعات و ارتباطات تبدیل گشتند. تحریم فناوری اطلاعات در ایران قدمتی چندین دهه دارد. آغاز کننده این حرکت IBM بود که برای همه ی فعالان در ایران کاملاً شناخته شده بود، عزم خداحافظی را جزم کرد و پس از دو دهه از ایران خارج شد. خروج IBM از ایران نه به دلیل تحریم و نه مشکلات مالی، بلکه به علت تنشها و فشارهای سیاسی در آن دوران اتفاق افتاد.

موج بعدی تحریمها پس از واقعه ی سپتامبر ۲۰۰۱ پایه گذاری شد و سپس به فعالیت های هسته ای ایران تسری پیدا کرد و به قطعنامه های متعددی در شورای امنیت سازمان ملل در سال های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۷ منجر شد و به مرور کشورهای اروپایی هم به جمع تحریم کنندگان پیوستند. در همین سالها بود که تحریم های مرتبط با کالاها و خدمات علمی و فناوری نمود جدیدی پیدا کرد و برخی شرکت های بزرگ فناوری مثل یاهو و مایکروسافت حتی از ارائه ی برخی خدمات عمومی و رایگان به کاربران ایرانی امتناع ورزیدند و موجی از مسدودسازی آدرس اینترنتی یا IP کاربران ایرانی در سایتها و سامانه های شرکت های بزرگ نرم افزاری و اینترنتی شکل گرفت.

اما در اوج تحریمها و سخت گیری در معامله با شهروندان ایرانی و مقابله با ارائه ی خدمات مالی به آنها، در آستانه ی انتخابات ریاست جمهوری در ایران و در تاریخ ۹ خرداد ۱۳۹۲ وندی شرم، معاون وزیر امور خارجه ی آمریکا از لغو تحریم فروش تلفن همراه و کامپیوتر به ایران خبر داد. هر چند در همان زمان هم به نظر نمی رسید که این رفع تحریمها حتی در صورت اجرایی شدن تأثیر چندانی بر مبادلات تجاری ایران در زمینه ی قطعات رایانه ای و موبایل یا دسترسی به نرم افزارهای مربوط به آن داشته باشد.

در ۲۸ دی ماه ۱۳۹۴ هم رسانه های داخلی پس از بازگشت نام ایران به سایت های گوگل، یاهو و مایکروسافت خبر از رفع تحریم های نرم افزاری دادند که البته در آن روزها موعود رسمی اجرای برجام فرا رسیده بود. اما با گذشت زمان مشخص شد که این اقدام فراتر از موارد ذکر شده نرفته است و در واقع رفع

نیازی به پیچیدگی های خاص نیست بلکه آشنایی با این فضا و شناخت ذائقه مخاطب کافیت. علاوه بر این افراد سرشناس که اصطلاحاً به آن سلبریتی اطلاق میشود بواسطه پایگاه اجتماعی نزد مردم طرفداران خاص خود را دارند. در همین فضای رسانه ای شخصیت ها بواسطه طرح شایعاتی ترور میشوند و جالب اینجاست که زمانی که شایعه تکذیب میشود همان رسانه ها، تکذیب شایعه را منتشر نمیکنند و این برای عده ای که این شایعات را بدون هیچ بررسی قبول و به دیگر کاربران منتقل میکنند باعث بروز مشکلات گاه عمیق میشود.

لذا تردیدی نیست که علاوه بر لزوم کسب توانایی هایی چون مدیریت زمان، اعتبارسنجی رسانه، دسترسی، ارزیابی، تجزیه و تحلیل پیام های رسانه ای و تبلیغات، کسب چنین قابلیت ارزشمند و هدایتگری مستلزم تحصیل دانش و اطلاعات کافی در زمینه های تاریخی، اقتصادی، و حتی فرهنگی و سیاسی است؛ و شاید از همین روست که صاحب نظران بر این مهم وفاق دارند که همه دانش آموختگان و تحصیلگردگان در هر سطحی تا اندازه ای فاقد سواد رسانه ای اند. لذا می توان اذعان کرد که امروزه سواد رسانه های از شاخصه های باسوادی در جهان مدرن قلمداد شده، بواسطه تحولات روزافزون و پی در پی در عرصه ارتباطات و اطلاعات انتها و پایانی بر آن متصور نیست و از همین روی مستلزم همه کنشگران و تعاملگران رسانه ها اعم از سنتی و نوین نیازمند بازآموزی و روزآمد نگاه داشتن دانش خود بوده و البته ضرورت جدی انگاشتن آموزش سواد رسانه ای از ابتدایی ترین نهادهای آموزشی باید در صدر اولویت ها و برنامه های توانمندسازی کودکان و نوجوانان قرار بگیرد تا هزینه های بیشتری در دوران جوانی و میانسالی به آنان تحمیل نگردد و تبعات ناشی از عدم استفاده بهینه و مطلوب از رسانه ها در نسل های آتی کاهش یابد. امید است با اتخاذ تمهیداتی از سوی مسئولان امر، فرهنگ بهره گیری صحیح از رسانه ها در جامعه نهادینه شده و تلقی غلط مقابله با رسانه به مدیریت متعهدانه و آگاهانه از محتویات رسانه تغییر یابد و مخاطب رسانه همواره ر برابر این پرسش بیابد که «چرا محتوایی تولید و منتشر می شود»؟

سررشته ماجرا را به دست گرفتند تا جایی که گویی خون یک نفر فراموش شد و در کشاکش سفارت سوزی و شلوغ بازی، ما به فقدان امنیت دیپلمات ها و امکان دارای مصونیت متهم شدیم و بسیاری از کشورهای عرب با ما قطع ارتباط کردند!

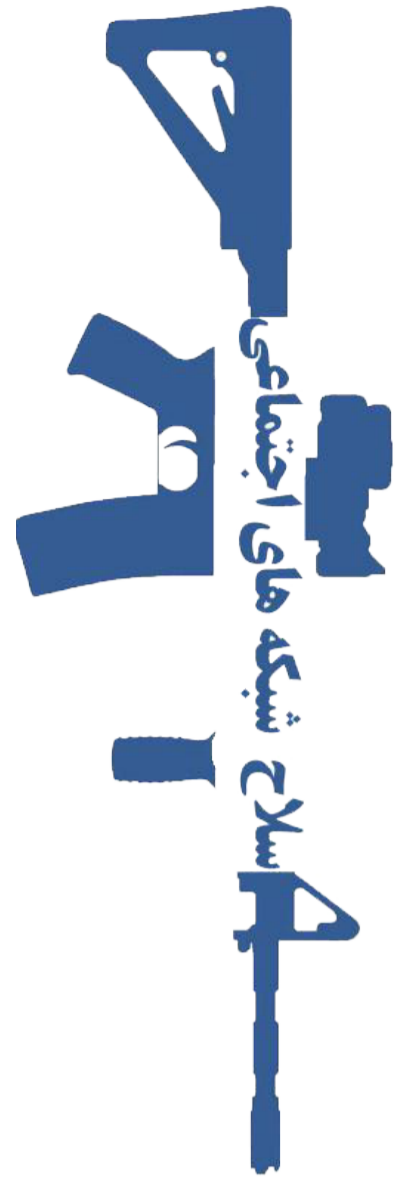
در عصر حاضر دیگر نباید انتظار داشت دشمن یا مخالفان با اسلحه به پشت مرزها آمده تا نبردی تن به تن را آغاز کنند بلکه در عصر حاضر در دست تک تک افراد جامعه سلاحی بنام تلفن های هوشمند وجود دارد که میتواند در نقش یک سلاح مخرب یا مفید مورد استفاده قرار گیرد. همانطور که در خصوص ضرورت وجود عدم فیلتر شبکه های اجتماعی غیر ایرانی گفته شده که این شبکه ها میتواند در معرفی ایران در حوزه های گردشگری، صنعت، فرهنگ و سیاسی بازوی توانمندی باشد. در اکثر موارد راهکار مسئولان حذف صورت مساله بوده است تا حل آن. تا جایی که در حال حاضر اکثر شبکه های اجتماعی در ایران فیلتر هستند و این یعنی عدم حضور میلیونی ایرانی ها در شبکه های اجتماعی پرطرفدار و نمایش چهره ی واقعی مردم ایران. اینقدر در استفاده از این ابزار بدون سواد لازم برخورد داشته ایم که گاه می شنویم توریست های که به ایران آمده اند بسیار متعجب زده از آنچه که می بینند تا آنچه که در مورد ایران در اینترنت و فضای مجازی خوانده اند!!!!

بهرتر است مسئولان هر چه سریعتر وارد میدان شوند و سواد رسانه ی عصر جدید را فرا بگیرند تا قافیه را به دیگران واگذار نکنند برای درک این موضوع کافیت سری به سایت هایی بزنند که ترندها یا هشنگ های پر استفاده را در هر شبکه ی اجتماعی نمایش میدهد و حتی موقعیت جغرافیایی هشنگ مدنظر را نمایش میدهد. در این خصوص حتی برخی از هشنگها که به زبان فارسی هستند، در برخی کشورهای غیرفارسی بیشتر از ایران از این هشنگ استفاده شده است و این یعنی نبرد رسانه ای. در کنار مسئولان الزام آموزش مردم بیش از پیش به چشم میخورد. در جایی که رسانه های فارسی زبان خارج از ایران، نا امیدی و مسائل غیراخلاقی را بصورت گسترده در جامعه پمپاژ میکنند. فضای مجازی فرصتی را بوجود آورده که دیگر برای داشتن یک رسانه مستقل

اطلاعاتی و گستردگی ابزار و تجهیزات سخت افزاری و نرم افزاری، اشکال جدیدی از فضای رسانه ای را پدید آورده است و در این میان جنگ نرم با همین ابزار با هدف گرفتن فکر و اندیشه ملت ها نقش مهمی را در سست نمودن حلقه های فکری و فرهنگی جوامع ایفا می کند. بصورتی که حقیقت را باطل و باطل را حقیقت جلوه میدهد تا جایی که ضرورت شناخت این فضا برای همه ضروری به نظر میرسد تا بواسطه اطلاعات اشتباه دچار مشکل نشویم.

اگر بخواهیم ساده تر این موضوع را بررسی کنیم کافیت به اتفاقات بازار ارز و سکه که در این چندماه اخیر دچار نوسانات شدید هستند نگاهی بیاندازیم. جای که نرخ دلار را به قیمت ۱۹ هزار رساند و سپس در مقابل بصورت نزولی به قیمت های عجیب ۶ هزار تومان کشاند. موضوع قیمت واقعی نرخ ارز نیست بلکه تاثیری است که فضای مجازی بر قیمت دلار و به طبع آن بر دیگر کالاها رساند تا جایی که پوشک و رب به صدر توجه های قیمتی رسید و از طریق همین فضا بود که اعتراضات مدنی مردم نسبت به بیکاری، گرانی و تورم تبدیل به آشوب های خیابانی شد که هزینه های زیادی را بجای گذاشت.

در خصوص اتفاق خاشقجی روزنامه نگار منتقد عربستانی که در ترکیه قطعه قطعه شد. جدای از اینکه بسیاری از شرکتهای فناوری، حضور در کنفرانس تجاری سرمایه گذاری در عربستان را تحریم کردند و افکار عمومی دنیا نسبت به این واقعه واکنش داد، طرف دوم این جریان، کشور ترکیه بود که با درایت افکار عمومی دنیا را خردمندانه علیه عربستان تهییج کرد، اعتبار دوستی و دیپلماسی را حفظ کرد و در عین حال اهمیت حفظ امنیت در درون مرزهای کشورشان را به همه یادآور شد. در واقع، به جای برخورد هیجان زده، یک جریان پایدار ایجاد کرد و آخر سر هم عربستان را به انفعال کشاند. در مقابل این ماجرا، در جریان کشته شدن باقر النمر در عربستان، به جای اینکه اتحاد جهان علیه دولت عربستان برانگیخته شود (و تدریجاً برانگیخته می شد) متأسفانه، علیه ما شکل گرفت و در مجامع جهانی محکوم شدیم. عربستانی ها به جای عذرخواهی، طلبکار شدند و

سخن درباره ظهور و گسترش رسانه ها و تغییرات چشمگیری که این رسانه ها در زندگی های فردی و اجتماعی به وجود آورده است، آنقدر بدیهی و تکراری است که نیازی به تعریف این فضا نیست. آنچه مشهود است در یکی دو سال اخیر پیشرفت روز افزون فناوری

از وب سایت خود با یک SSL در برابر کلاه برداران محافظت کنید

نماینده رسمی شرکت OpenTrust فرانسه در ایران

ارائه گواهینامه SSL ویژه دامنه ها www.ir.
قابل صدور برای تمامی اشخاص، شرکت ها، بانک ها و سازمان ها

به دست آوردن اعتماد بازدیدکنندگان با نمایش قفل امنیت
حفاظت از اطلاعات شخصی بازدید کننده ها از سوء استفاده
رمز گذار اطلاعات حساس

پویاسازان فناوری اطلاعات
۰۳۱-۳۲۲۱۹۳۱۸
۰۳۱-۳۲۲۳۵۷۷۹
www.pouyasazan.org
sales@pouyasazan.org

خود را متفاوت معرفی کنید

هفته نامه عصر ارتباط

تلفن: ۹۵۱۲۴۲۱، ۹۵۱۳۲۳۶ همراه: ۰۹۳۶۷۱-۰۹۳۱۸-۰۹۱۳۸۶۷۱۵۷۵

lctnewsir@gmail.com

دیدگاه

قطع اینترنت به دلیل اعمال تحریم‌های آمریکا از نظر فنی غیرممکن است

رییس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی قطع اینترنت به دلیل اعمال تحریم‌های آمریکا را از نظر فنی غیرممکن دانست و گفت: در حوزه‌هایی چون نامه‌های دامنه و بانک‌ها که احتمال ایجاد محدودیت به دلیل تحریم‌ها وجود دارد برنامه‌ریزی‌هایی صورت گرفته و حتی مانورهای نیز انجام شده است.

حسین فلاح جوشقانی درباره اعمال تحریم‌های آمریکا در حوزه اینترنت گفت: اینترنت یک شبکه گسترده جهانی است و همچون تار عنکبوت در همه دنیا تپنده شده است و این طور نیست که بتوان آن را از طریق نقطه‌ای قطع کرد.

وی با بیان اینکه از نظر فنی قطعی اینترنت غیرممکن است، افزود: البته به دلیل اعمال تحریم‌ها ممکن است مشکلاتی در دسترسی ایرانیان به برخی سایت‌ها و خدمات ایجاد شود ولی به عنوان کارشناس این حوزه اعلام می‌کنم که قطع اینترنت نخواهیم داشت و مردم نیز نباید از این بابت نگرانی داشته باشند.

معاون وزیر ارتباطات اثر تحریم‌ها را معطوف به حوزه تامین تجهیزات توسعه‌ای اپراتورها و حتی مبادلات مالی با وندوره‌های خارجی دانست و اظهار کرد: تحریم‌ها باعث می‌شود تا اپراتورها در تامین تجهیزات توسعه‌ای خود با مشکلاتی مواجه شوند که از این بابت نیز هماهنگی‌ها با بانک مرکزی در مورد اختصاص ارز مورد نیاز اپراتورها برای تامین تجهیزات انجام شده و تا حدود زیادی مشکل برطرف شده است.

طبق اعلام وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، فلاح با اشاره به برگزاری جلساتی در وزارت ارتباطات با موضوع برنامه‌ریزی برای رفع مشکلات احتمالی ناشی از تحریم‌ها، تصریح کرد: از مدت‌ها پیش این جلسات توسط سازمان فناوری اطلاعات با حضور بخش دولتی و خصوصی در حال انجام است تا آمادگی کاملی در مواجهه با تحریم‌های احتمالی داشته باشیم و حتی در حوزه‌هایی که احتمال ایجاد محدودیت‌هایی وجود دارد همچون نام دامنه‌های ایرانی و بانک‌ها مانورهای نیز برای آمادگی بیشتر انجام شده است.

رییس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی با تاکید بر اینکه پیاده‌سازی شبکه ملی اطلاعات نگرانی ناشی از تهدیدها و تحریم‌ها را کاسته است، خاطر نشان کرد: شبکه ملی اطلاعات بر اساس سیاست‌گذاری‌های شورای عالی فضای مجازی دارای سه لایه زیرساخت، خدمات و محتواست که لایه زیرساخت و شبکه که متولی اصلی آن وزارت ارتباطات محسوب می‌شود تا حدود بسیار زیادی پیاده‌سازی شده و جاهایی که نیاز به اقدامات تکمیلی دارد در حال انجام است.

وی لایه بعدی را لایه خدمات نامید و افزود: در این لایه خدماتی چون پیام‌رسان‌ها، موتورهای جست‌وجو، ایمیل و نقشه قرار دارند که خیلی از آنها همچون نقشه، بومی شده و وضعیت خوبی داریم و فکر نمی‌کنم از حوزه‌هایی باشند که در آن‌ها با قطعی‌اریه خدمات روبرو شویم.

فلاح جوشقانی با بیان اینکه لایه سوم مربوط به محتوای ملی و مناسب برای مردم است، گفت: در لایه‌های دیگر متولی وزارت ارتباطات نیست و دستگاه‌های دیگر مانند وزارت ارشاد و صداوسیما مسوولیت دارند که زمینه‌های مناسبی برای توسعه محتوا در کشور وجود دارد.

معاون وزیر ارتباطات با بیان اینکه با درصد بسیار بالایی حداقل در حوزه وظایف وزارت ارتباطات از نظر تحریم‌ها مشکلی وجود ندارد، گفت: علاوه بر آن با تمهیدات وزیر ارتباطات و رییس کل بانک مرکزی بسته مقابله با تحریم و نوسانات ارزی در وزارت ارتباطات تهیه و تدوین و در دولت و ستاد ویژه اقتصادی مطرح شد که مجموع این سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌ها منجر شد تا ارز مورد نیاز اپراتورها از طریق بانک مرکزی تامین شود.

رییس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی تامین ارز از سوی بانک مرکزی را تنها برای تامین تجهیزات شبکه و زیرساخت‌ها و نه شامل گوشی‌های تلفن همراه دانست و اظهار کرد: متولی تامین بازار گوشی‌های تلفن همراه و تامین نیازهای مردم، وزارت صنعت، معدن و تجارت است و باید از آن طریق موضوع را پیگیری کرد، هرچند بر اساس اطلاعاتی که دارم هنوز گشایش‌هایی در آن حوزه انجام نشده است.

حجم منصفانه یا سانسور

دلیل باید تفکیک کرد؟ هرکس آنطور که دوست دارد مصرف کند، اکثر مردم اینترنتشان صرف شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسانها می‌شود ولی اینترنت فقط این نیست، پژوهشگران، محققان، گیمرها چگونه نیاز خود را مرتفع سازند؟!

کاهش سرعت داندلود

مورد دیگری که باعث ابهام کاربران شده، سرعت داندلود در سرویس‌های ارائه‌شده است. تا قبل از تعرفه‌های غیر حجمی، اکثر شرکتها پهنای باند سرویسها را به‌عنوان یک طرح تشویقی تا میزان کشتی خط کاربر باز گذاشته بودند که البته این موضوع همیشه صادق نبود. شرکت‌های اینترنتی برای کنترل، مخصوصا در ساعات داندلود شبانه، پهنای باند کاربران را به میزان پهنای باندی که کاربر خریداری کرده بود، کاهش می‌دادند اما در تعرفه‌های غیر حجمی، تمامی شرکت‌ها این طرح تشویقی را حذف کردند که در نتیجه، سرعت داندلود در سرویس‌های غیر حجمی برای شماری از کاربران با قبل کاهش داشته است.

سانسور غیرمستقیم

با تمام محدودیتهای اعمال شده در اینترنت به اصطلاح منصفانه شاهد سانسور غیرمستقیم با اعمال فشار حجم و تعرفه به کاربران هستیم. تعرفه‌های جدید اینترنت می‌تواند به شکل یک مکانیزم سانسور عمل کند. این حجم محدود ماهیانه قرار است بین ترافیک داخلی و ترافیک خارجی تقسیم شود. یعنی مثلا اگر شما یکس تومن پول دادید در ماه، حق دارید آکیگ ترافیک سایت‌های ایرانی را استفاده کنید. به عقیده وزارت خانه، اگر از سایت‌های ایرانی استفاده کردید، هزینه‌ی مصرفی برای کاربر به‌عنوان ترافیک داخلی محاسبه می‌شود ولی اگر سراغ سایت‌ها یا اپ‌های خارجی بروید، دو برابر ترافیک از کاربران کسر می‌شود. مفهوم این رفتار بصورت ساده اینگونه تعبیر می‌شود: وقتی کاربران شروع به استفاده از اینترنت جهانی کنند، ترافیک اینترنت آنها دو برابر محاسبه شده و سریعتر به اتمام می‌رسد. در نتیجه کاربران برای حفظ ترافیک خود مجبور به استفاده از سایت‌های ایرانی می‌شوند. حتی برخی سایت‌های پربازدید داخلی سرورهایشان در ایران نیست.

محتوای داخلی در مقابل

محتوای بین الملل

اگر بخواهیم از زبان آمار به این موضوع توجه کنیم و تمامی سایت‌های ایرانی با پسوند .ir را مشمول ترافیک داخلی بدانیم، نگاهی به آمار منتشر شده از سایت webhosting نشان می‌دهد تعداد کل دامنه‌های ثبت شده در جهان تا ۱۲ فوریه سال ۲۰۱۶، ۱۶۳ میلیون و ۹۱۷ هزار و ۶۰۵ مورد است. بنابر آخرین آمار مربوط به ایران که در این سایت آمده کل دامنه‌های ثبت شده در ایران ۱۱۳ هزار و ۴۳۹ مورد بود که ایران را در رتبه ۴۰ قرار می‌دهد. به عبارت دیگر، ایران تنها دارای ۱/۱ درصد از دامنه‌های ثبت شده جهانی، یعنی حتی کمتر از یک درصد است. در این رده‌بندی آمریکا با ۱۰۴ میلیون و ۴۶۱ هزار و ۶۷۱ مورد، آلمان ۷ میلیون و ۸۱۱ هزار و ۷۴ و چین ۴ میلیون و ۹۱ هزار و ۷۹۴

طی یکسال اخیر نرخ اینترنت دچار تغییرات زیادی شده است. پس از اتفاقات فراوان، جزئیات تعرفه‌های اینترنت غیرحجمی اعلام شد که خلاصه آن عبارت است از: بابت ترافیک بین الملل دو برابر هزینه کسر می‌شود. با اعمال این شیوه‌ی، در این نوشتار چند کلید واژه را بررسی می‌کنیم.

عدم شفافیت در ارائه نرخها

اولین موضوعی این است که جدول‌های ارائه‌شده توسط شرکت‌ها، همگی بر اساس ترافیک داخلی هستند، نه ترافیک اصلی! به‌عنوان مثال کاربر با خرید طرح ۱۶ مگابیت ۳۲۰ گیگابایتی شرکتی، تصور این را دارد که ۳۲۰ گیگابایت حجم در اختیارش قرار خواهد گرفت؛ درحالی‌که این حجم بر اساس ترافیک داخلی و با نرخ ۱ به ۲ ارائه شده است. به این معنا که فقط نصف ترافیک درج‌شده در جدول تعرفه‌های شرکتها، مربوط به اینترنت بین الملل می‌شود. مسئله این است که وقتی مصرف اصلی کاربران، اینترنت بین الملل است، چرا جدول‌های ارائه‌شده توسط شرکت‌ها به‌جای ارائه مستقیم حجم اصلی، ترافیک را بر اساس سقف داخلی و با اعداد گمراه‌کننده‌ی چند برابری اعلام می‌کنند؟ این کار چه بر اساس قانون وزارت ارتباطات باشد و چه بر اساس تصمیم خود شرکتها، در هر دو صورت ناخواسته باعث فریب خوردن عده‌ی زیادی از کاربران خواهد شد؛ چرا که قشر عام که تخصص خاصی در این زمینه ندارد و تنها به دیدن جدول بسنده می‌کند و با تصور خرید ترافیک اعلام‌شده سرویس را سفارش می‌دهد. اما در عمل نصف، یک‌سوم یا حتی یک‌چهارم اعداد درج‌شده در اختیارشان قرار خواهد گرفت! بهتر نبود که به‌صورت کاملا شفاف از حجم بین الملل در جدول‌ها استفاده می‌شد و در عوض نحوه کسر ترافیک داخلی با نرخ نیم بها، یک‌سوم یا یک‌چهارم عنوان می‌شد؟

عدم وجود محتوای داخلی

ترافیک بین الملل یعنی تمامی اپلیکیشن‌ها و سایت‌های خارج از ایران مانند اینستاگرام، تلگرام، واتساپ، یوتیوب، فیسبوک، گوگل، اپ‌استور، پلی‌استور، ساندکلا، اسپاتیفای، لینکدین، یاهو، یوتیوب و تقریبا هرآنچه در دنیای اینترنت به آن نیاز پیدا خواهید کرد. در مقابل ترافیک داخلی به سایت بانکها، آپارات، کافه بازار، خبرگزاریها و موارد مشابه خلاصه می‌شود. با توجه به عمده استفاده‌ی کاربران از سایت‌های و اپ‌های خارجی که ذکر شد، آیا نمونه‌های داخلی با کیفیت و مشابه در کشور داریم که جایگزین موارد پر استفاده شود تا ترافیک مصرفی کاربران داخلی محاسبه شود؟ آیا سایت‌های پربازدید در ایران همگی بروی سرورهای داخلی هستند؟

دخالت دولت در نحوه ی استفاده

وظیفه دولت قیمت‌گذاری و کنترل قیمت نیست بلکه باید با گذاشتن قوانین و سیاست‌های تجارتي و رقابتي باعث ایجاد رقابت عادلانه در بازار و کیفیت و خدمات و قیمت‌ها شود. چرا دولت روی ترافیک داخلی اصرار دارد؟ اینترنت را به چه

در خریدهای آنلاین ندارند

خرید اینترنتی؛

یکی از اصلی‌ترین ابزارهای مدرنیته یا بستری مناسب برای کلاهبردارها!

کلاهبرداران اینترنتی با سوءاستفاده از وبسایت‌های نیازمندی‌های رایگان، آگهی‌های فروش لوازم نو، دست دوم و کارکرده، اقدام به کلاهبرداری از شهروندان می‌کنند و یکی از راه‌های کلاهبرداری هم استفاده از شماره کارت فروشگاه‌های معتبر است که با این روش صاحبان این فروشگاه‌ها را هم به دردمر می‌اندازند. در حالی که امروزه بسیاری از فعالیت‌ها در قالب استفاده از اینترنت صورت می‌گیرد، خرید اینترنتی هم یکی از اجزای حرکت از سمت سنت به مدرنیته است. اینترنت در حالی به یکی از اصلی‌ترین ابزارهای اطلاع‌رسانی تبدیل شده که تعداد کاربران آن از طیف‌های مختلف در کسب و کار، گروه‌های سنی و طبقات اجتماعی، رو به افزایش است و در عین حال بستر ایجاد شده برای خرید و فروش کالاهای دست دوم، افراد سودجو و کلاهبردار را به سوءاستفاده از این فضا ترغیب کرده است تا اقدام به فریب افراد کنند.

یکی از فضاهای سواستفاده از اینترنت، وبسایت‌های خرید کالاهای دست دوم است که قیمت‌های ارزان‌تری دارند و کاربر را به خرید ترغیب می‌کنند. در گزارشی از وبسایت پلیس فتا، به این نوع کلاهبرداری اشاره شده که هنگام خرید کالاهای دست دوم در وبسایت‌های نیازمندی، با توجه به قیمت بسیار ارزان برخی از کالاها، شخص تشویق به خرید کالا شده و حتی ممکن است مبلغی را به حساب فردی که کالا را برای فروش در وبسایت گذاشته، واریز کند. در این روش سودجویی، کلاهبردار برای اینکه هویت خود را لو نهد با مراجعه به یک فروشگاه واقعی، شماره کارت صاحب فروشگاه را جهت خرید یک کالا از وی دریافت می‌کند و سپس با درج آگهی فروش جعلی با قیمت ارزان‌تر از بازار و پیدا شدن مشتری، شماره کارت صاحب فروشگاه مورد نظر را به قربانی اعلام می‌کند. اما پس از واریز وجه به حساب صاحب فروشگاه، کلاهبردار به فروشگاه مراجعه کرده و خرید خود را انجام می‌دهد و متواری می‌شود.

به همین دلیل صاحبان فروشگاه‌ها باید دقت کرده و از واگذاری کارت بانکی و یا اطلاعات بانکی خود به دیگران خودداری کنند، زیرا مجرمان سایبری می‌توانند از این اعتماد سوءاستفاده کرده و با شماره کارت آنها اقدام مجرمانه‌ای انجام دهند و حتی صاحب فروشگاه را هم به دردمر بیندازند. شهروندان نیز دقت داشته باشند در سایت‌های واسطه‌گر اینترنتی، بدون شناخت و اطمینان از فروشگاه یا فروشنده از واریز هرگونه وجهی حتی مبالغ کم به عنوان بیعانه به افراد غریبه خودداری کنند و حتی المقدور خرید به صورت حضوری در امکان امن انجام شود. در صورتی که قیمت و شرایط ارائه شده بیش از حد عالی باشد اعتماد نکرده و دقت بیشتری داشته باشند. در برخی از شیوه‌ها، کلاهبردار با درج قیمت‌های بسیار ارزان‌تر از عرف در فضای مجازی کاربران را فریب داده و جهت واریز مبلغ آنها را به صفحات جعلی درگاه‌های اینترنتی (فیشینگ) هدایت می‌کند و کاربر پس از وارد کردن اطلاعات بانکی در صفحه جعلی درگاه بانکی که توسط کلاهبردار طراحی شده، شاهد خالی شدن حساب بانکی خود است. بنابراین شهروندان باید توجه داشته باشند که هنگام پرداخت‌های آنلاین درگاه بانکی جعلی نباشد.

با توجه به افزایش کلاهبرداری‌های انجام‌شده هنگام خرید و فروش اینترنتی، لازم است کاربران هنگام معامله کالا از سایت‌های نیازمندی و واسطه‌گر دقت لازم را داشته باشند و تا زمانی که از صحت اطلاعات و سلامت و امنیت کالا اطمینان حاصل نکرده‌اند، مبلغی پرداخت نکنند. امروزه اینترنت به یکی از اصلی‌ترین ابزارهای اطلاع‌رسانی تبدیل شده است و تعداد کاربران آن از طیف‌های مختلف در کسب و کار، گروه‌های سنی و طبقات اجتماعی مختلف رو به افزایش است. همچنین با توجه به بستر ایجادشده برای خرید و فروش کالاهای دست دوم، افراد سودجو و کلاهبردار از این فرصت به وجود آمده سوءاستفاده کرده و اقدام به فروش کالاهای سرقتی کرده یا با روش‌های گوناگون با فریب افراد به کلاهبرداری مبادرت می‌کنند. برای تبادل یک کالا از طریق فضای مجازی باید همواره این موضوع را در نظر داشت که ممکن است تبلیغ صورت‌گرفته برای کالا ماهیت واقعی نداشته باشد و در پس یک تبلیغ در این‌گونه سایت‌ها، افرادی شاید فعالیت کنند که قصد کلاهبرداری از کاربران را دارند. از این‌رو کاربران باید از قرار گذاشتن با فروشندگان این کالاها در امکان خلوت و کم‌تردد خودداری کرده و با متقاضیان خرید، جهت رویت کالا و پرداخت پول حتماً در امکان عمومی و پرتردد قرار ملاقات بگذارند. همچنین هنگام معامله کالا از سایت‌های نیازمندی و واسطه‌گر و خصوصاً هنگام خرید موبایل، تبلت و لپ‌تاپ، به ارائه کارتن کالا اکتفا نکرده و فاکتور خرید را از فروشنده مطالبه کنید. پیش از هرگونه واریز وجه به حساب فرد فروشنده‌ی کالا یا خدمات نیز از صحت و سقم اطلاعات موصوف اطمینان حاصل کنید.

زمان‌های خاصی مانند کریسمس و... که زمان پیک خرید به شمار می‌رود، این نمودار تغییراتی کوچک داشت.

یکی دیگر از موضوع‌های جالب توجه این است که رشد مصرف ترافیک و میزان بازدید کاربران اینترنتی از سایت‌ها و فروشگاه‌های آنلاین برای خرید از طریق گوشی‌های هوشمند روند روبه‌رشدی دارد و در مقابل، میزان ترافیک مصرفی در تبلت و کامپیوترها برای خرید آنلاین، در حال کاهش است. در واقع باید گفت گوشی‌های هوشمند با افزایش ۱۴ درصدی، اکنون نزدیک به نیمی از کل سفارش‌های خرید آنلاین و نیز بیش از ۶۰ درصد ترافیک مصرفی اینترنت را به خود اختصاص داده‌اند. به همین دلیل انتظار می‌رود تا پایان سال تعداد بیشتری از فروشگاه‌ها به فروش آنلاین روی بیاورند و تسهیلاتی ویژه برای ارتباط راحت‌تر از طریق گوشی هوشمند نیز ایجاد کنند.

کمپانی Salesforce همچنین در قالب چند نمودار رشد تجارت الکترونیک سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۷ را در کشورهای مختلف با یکدیگر مقایسه کرده و نشان داده است در حالی که این شاخص در سه ماهه نخست سال ۲۰۱۸ در سطح جهان ۱۶ درصد بوده است، این رقم در استرالیا و نیوزیلند به ۳۳ درصد و در کانادا به ۳۰ درصد می‌رسد. این شاخص در فرانسه ۱۷ درصد، در آلمان ۱۲ درصد، در کشورهای نوردیک ۲۶ درصد، در بریتانیا ۹ درصد و در آمریکا ۱۶ درصد است.

در این مطالعه، در قالب نموداری میزان رشد سفارش آنلاین در وسایل دیجیتال مختلف هم آنالیز شده و نتیجه نشان می‌دهد که در سه ماهه چهارم سال ۲۰۱۶، هرچند این رقم به‌طور کلی ۱۶ درصد بوده ولی میزان مراجعه کاربران به کامپیوترها برای خرید آنلاین، رشدی ۷ درصدی داشته است. آمار مربوط به سه ماهه نخست سال ۲۰۱۷ هم نشان می‌دهد میزان رشد سفارش آنلاین، به‌طور کلی ۱۱ درصد بوده که میزان رشد خرید آنلاین کاربران از طریق کامپیوتر، گوشی هوشمند و تبلت به ترتیب ۳ درصد، ۳۵ درصد و منفی ۲ درصد بوده است. در سه ماهه چهارم سال ۲۰۱۷ هم هرچند میزان رشد سفارش آنلاین به‌طور کلی ۱۵ درصد بوده ولی این رشد برای کامپیوترها، گوشی هوشمند و تبلت به ترتیب ۴ درصد، ۴۱ درصد و منفی یک درصد بوده است.

این درحالی است که رشد سفارش آنلاین در سه ماهه نخست ۲۰۱۸ به‌طور کلی ۱۳ درصد بوده که از این میان، یک درصد به کامپیوترها و ۳۵ درصد به تلفن‌های هوشمند مربوط می‌شود. جالب است که میزان رشد استفاده کاربران از تبلت برای خرید آنلاین نیز صفر بوده است.

و البته برخی معتقدند با توجه به گرایش بالای مردم این منطقه به شبکه‌های اجتماعی، ممکن است میزان تجارت الکترونیک در این منطقه کمی بالاتر از ارقام ذکر شده در گزارش این کمپانی باشد هرچند این ادعا نیز نیاز به بررسی و تحقیق میدانی دارد.

«ریک کنی» مدیر بخش تجارت الکترونیک ابری کمپانی Salesforce، می‌گوید: واقعیت این است که سهم ترافیک مصرفی شبکه‌های اجتماعی برای سایت‌های مرتبط با تجارت الکترونیک کاملاً ایستاست. در واقع با وجود انتظارات بالا درباره نقش حیاتی شبکه‌های اجتماعی در توسعه تجارت الکترونیک، باید گفت نتایج تحقیقات نشان می‌دهد این رقم چندان بالا نیست و شیب نمودار کاربرانی که در سال ۲۰۱۷ و ابتدای ۲۰۱۸ از کانال شبکه‌های اجتماعی اقدام به خرید آنلاین کرده‌اند کاملاً یکنواخت و فلت بوده است.

وی ادامه می‌دهد: در واقع تنها ۴٫۷ درصد از کل بازدیدهای کاربران از سایت‌های فروش آنلاین از طریق شبکه‌های اجتماعی انجام شده است و این رقم بدان معناست که تنها ۲ درصد از تجارت الکترونیک و ثبت سفارش آنلاین سال ۲۰۱۷ در شبکه‌های اجتماعی تهیه است. بنابراین باید گفت که تأثیر شبکه اجتماعی بر تجارت الکترونیک، کاملاً جزئی بوده است.

اما چرا شبکه‌های اجتماعی موفقیت چندانی در این زمینه نداشته‌اند؟ از نگاه «ریک کنی»، کاربران از حجم بالای آگهی‌ها در شبکه‌های اجتماعی خسته شده‌اند بنابراین ترجیح می‌دهند مستقیماً از وبسایت‌های فروشگاه‌ها خرید خود را انجام دهند. به هر حال به نظر می‌رسد تا زمانی که شبکه‌های اجتماعی به تکنولوژی‌هایی جدید برای جذب مخاطبان به منظور تجارت الکترونیک مجهز نشوند نباید انتظار بهبود این شاخص را داشته باشند.

افزایش ۱۵ درصدی درآمد تجارت الکترونیک در گزارش کمپانی Salesforce، میزان ترافیک اینترنت مصرف شده، میل و گرایش به خرید آنلاین، تغییرات صورت‌گرفته در این حوزه و نیز تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر خرید آنلاین و تجارت الکترونیک مورد بررسی قرار گرفته است.

طبق نتایج این گزارش، اطلاعات مربوط به سه ماهه نخست سال ۲۰۱۸ نشان از افزایش ۹ درصدی مصرف ترافیک اینترنت و افزایش ۱۵ درصدی درآمد حاصل از تجارت الکترونیک دارد که البته در حوزه وسایل خانه و وسایل لوکس، این رقم به ترتیب به ۱۸ و ۱۹ درصد می‌رسد. باید گفت این رشد درآمد در ابتدای سال ۲۰۱۸، شروع خوبی برای تجارت الکترونیک محسوب می‌شود چرا که در سال ۲۰۱۷ شیب درآمد، نسبتاً ثابت بود و بیشتر در

این روزها بخش عمده‌ای از کاربران برای خرید مایحتاج روزانه خود از اینترنت کمک می‌گیرند در واقع خرید آنلاین شدت میان کاربران رواج پیدا کرده است. موضوعی که بسیاری بر این باور بودند با ظهور شبکه‌های اجتماعی مختلف در جهان، روند رو به شتابی خواهد داشت. اما نتایج تحقیقات مؤسسه پژوهشی Salesforce نشان داده که با وجود رشد روزافزون خرید آنلاین و تجارت الکترونیک در جهان، سهم چندانی از این پیشرفت به شبکه‌های اجتماعی مربوط نمی‌شود. یکی دیگر از نکات جالب این تحقیق، میزان استفاده کاربران از وسایل مختلف دیجیتال برای خرید آنلاین و پیشنازی تلفن‌های هوشمند در این زمینه است.

تحلیل رفتار خرید ۵۰۰ میلیون کاربر

امروزه کاربران به خرید آنلاین علاقه‌مندند و بخشی هم حداقل برای اطلاع یافتن از جزئیات و کیفیت محصول مورد نیاز خود، ابتدا به فضای مجازی مراجعه می‌کنند ولی در نهایت، خرید خود را از فروشگاه‌های معمولی و به‌صورت آفلاین انجام می‌دهند. اما دلیل افزایش گرایش مردم به خرید آنلاین چیست؟ واقعیت این است که کاربران بیش از گذشته وسایل دیجیتالی در اختیار دارند که بتوانند با آن خرید آنلاین انجام دهند و فروشندگان هم برای داشتن فروش بالاتر، بیش از گذشته به این فضا روی خوش نشان داده‌اند. توسعه اینترنت پرسرعت تلفن همراه نیز یکی دیگر از دلایل اصلی افزایش توجه کاربران به خرید آنلاین و توسعه تجارت الکترونیک محسوب می‌شود. اما چرا با وجود اعتیاد بالای کاربران به شبکه‌های اجتماعی و افزایش مصرف ترافیک اینترنت توسط این بخش در چند سال گذشته، شبکه‌های اجتماعی چندان درگیر تجارت الکترونیک نیستند؟ این موضوعی است که مورد توجه فعالان کمپانی آمریکایی Salesforce که در سیستم محاسبات ابری و امور پژوهشی فضای مجازی فعالیتی ویژه دارد، قرار گرفت. این کمپانی رفتار بیش از ۵۰۰ میلیون خریدار آنلاین را در گوشه و کنار جهان مورد آنالیز قرار داد تا تغییر در رفتار خرید آنان و نیز گرایش‌هایشان را بررسی کند. گفتنی است که آمار این گزارش از مطالعه تراکنش‌های ۸۴۳ سایت تجارت الکترونیک در ۳۶ کشور جهان و ۱٫۴ میلیارد بار بازدید از صفحات به دست آمد. همچنین باید گفت بیشتر این ۵۰۰ میلیون نفر که در نظرسنجی شرکت کرده‌اند در کشورهایی مانند آمریکا، کانادا، بریتانیا، آلمان، استرالیا و نیوزیلند (ANZ) و همچنین کشورهای نوردیک از جمله اسکاندیناوی، فنلاند و ایسلند سکونت داشته‌اند. گفتنی است که در این گزارش، خاورمیانه مورد پیمایش قرار نگرفته